

34. nedeľa Krista Kráľa (Jn 18, 33b-37)

KOZMICKÝ KRISTUS - CIEĽ VÝVOJA SVETA

Neveriaci nás veriacich často pokladajú za zaostalých ľudí. Ľudí, ktorí veria veciam, ktoré sú v ostrom protiklade proti súčasnemu vedeckému poznaniu. Ako najčastejší argument pre toto tvrdenie používajú všeobecne rozvinutý názor, že my kresťania popierame Darwinovu evolučnú teóriu. Je pravda, a to musíme priznať, že niekedy sa my kresťania bojíme o tejto otázke hovoriť. Niektorí si totiž myslia, že úvahy o vývoji sveta sa nedajú zladiť s biblickou správou o stvorení sveta za šesť dní a s biblickou správou o stvorení človeka z prachu zeme. Obidve strany by si však mali uvedomiť, že Cirkev nepopiera tvrdenie vedy, že svet sa postupne vyvíjal. Ak Cirkev z uvedenej teórie o vývoji druhov niečo neprijíma, tak je to myšlienka tzv. „mechanického vývoja“.

Ako sa teda na vznik života a človeka pozerá katolícka Cirkev a čo hovorí na vývojovú teóriu.

1. VZNIK ŽIVOTA A ČLOVEKA. Áno, Písmo sväté v Prvej knihe, v knihe Pôvodu, hovorí, že svet bol stvorený za šesť dní a že človek bol stvorený z prachu zeme. Bolo by však nesprávne, ak by sme túto správu Písma chápali doslovne. Písmo sväté nie je prírodovedecká príručka. Ono hovorí o náboženských otázkach. Teda v spomínanom prípade, Písmo nechce odpovedať na otázku: „Ako“ vznikol, resp. ako sa vyvíjal svet? Na to nech odpovie veda. Ono chce odpovedať na otázku: „Čo“ bolo príčinou jeho vzniku? A na to odpovedá, že Boh a jeho Láska stvorila svet i človeka.

Katolícka Cirkev nepopiera „vývoj“. Súhlasí s vedou, ktorá hovorí o mnohoročnom, milióny, ba miliardy rokov trvajúcim vývoji vesmíru i života v ňom. Čo teda na vývojovej teórii odmieta?

a) Tvrdenie, že život a človek sa vyvinuli z mŕtvej hmoty. Aj tu platí princíp: „Nikto nemôže dať druhému to, čo sám nemá.“ Mŕtva hmota nemá život, preto ho ani ona sama nemohla nikomu dať. My sme však svedkami oživenej hmoty. Kde sa v nej vzal život? Aby ho hmota mala, musela ho dostať od „života“. My veriaci tvrdíme, že oným životom je Boh.

b) Viera odmieta už vyššie spomenutý „mechanický vývoj“ – t.j. tvrdenie, že „vyšší druh je výsledkom nižšieho druhu“ (ľudovo povedané, že „človek pochádza z opice“). Viera

nemôže takéto tvrdenie prijať. Nie snáď preto, že by „opica“ - chápaná ako predchodca človeka - bola preňho čímisi ponižujúcim! (Ved' súčasťou našej viery je, že toto „hriešne telo“, tento „hriešny človek“, ktorým teraz sme, je predchodcom budúceho „osláveného človeka“!) Viera nemôže uvedené tvrdenie prijať preto, lebo človek pochádza z Boha! Aj keď človekovo telo má nejakého živočíšneho predchodcu, predsa len človek sa človekom stal vďaka stvoriteľskému zásahu Boha, v ktorom pramení jeho život.

Cirkev nie je proti Darwinovej vývojovej teórii ako takej, keď hovorí o vývoji sveta a života. Je len proti tomu, čo je v nej nezlučiteľné s vierou v živého Boha. Boha, ktorý je – podľa nej – prameňom i cieľom hmoty a života.

Hodnota vecí sa posudzuje podľa jej cieľa. Preto si nakrátko povedzme, aký je cieľ tohto vývoja. V tejto perspektíve uvidíme, aké sú horizonty viery, a aké nevery.

2. CIEĽ VÝVOJA SVETA. Keď pozorujeme vývoj sveta vidíme v ňom jeden dôležitý fakt: duch postupne získava prevahu nad hmotou. Vývoj začína v temnej mase hmoty. Primitívne prejavy života sú postupne nahradzované zložitejšími a dokonalejšími. Až sa na vrchole vývoja objaví človek, ktorý si svojím duchom pomaly začína podmaňovať celý vesmír. (Či to robí dobre alebo zle, to nie je teraz dôležité.)

A človekom by sa mal vývoj zastaviť? Neveriaci tvrdia, že áno. Človek sa, podľa nich, bude rozvíjať donekonečna (pokým bude trvať vesmír), ale bude to vždy len v podmienkach a kvalite tohto sveta a vesmíru, v ktorom sa nachádzame teraz. Jeho schopnosti sa môžu a budú vyvíjať, ale bude to vždy človek, ako ho poznáme dnes. Smrťou však preňho, ako jedinca, všetko končí.

Viera sa v porovnaní s ideou, ktorú má o svete, človeku a jeho vývoji nevera, zdá byť oveľa progresívnejšia. Tvrdí, že vesmír a život v ňom smeruje k novej kvalite bytia. Hovorí o „novom nebi a novej zemi“ a taktiež o „vzkriesení tela“. Áno, svet sa vyvíjal, vyvíja a bude sa vyvíjať. Cieľom tohto vývoja je však Kristus - tzv. Kozmický Kristus (ako o tom hovoria niektorí teológovia), a nie ničota! Keď po druhý krát zostúpi na túto zem Ježiš Kristus so svojím kráľovstvom, víťazstvo ducha nad hmotou sa stane definitívnym a zjavným všetkým ľuďom. Ľudské telá budú mať kvalitu, akú vlastní oslávené telo Ježišovo. Ale aj celý vesmír bude mať novú podobu vo forme „oslávenej hmoty“.

Takýto vývoj sveta zjavilo ľuďom evanjelium. Takýto vývoj ohlasujeme my kresťania tomuto svetu. Neohlasujeme len morálku, tú hlásajú aj iné náboženstvá. My ohlasujeme „novú skutočnosť“, ktorá sa už Kristovým vykupiteľským dielom začala a ktorá sa definitívne naplní v deň príchodu jeho kráľovstva na túto zem. Stvorenie a celý vývoj

smeruje k Životu, ktorý dáva nezničitelný tvorivý Boží Duch.